

FAU Skonseng
Langfjellveien 100,
8615 Skonseng

28. januar 2026

Evt. Spørsmål kan sendes til leder Renate Sperstad
Telefon 90662119
Epost rjsperstad@hotmail.com

Rana kommune
Postboks 173
8601 Mo i Rana

Høringssvar – Fremtidens oppvekststruktur

Vi foreldre tilknyttet Skonseng orker nesten ikke sende høringssvar denne omgangen, da vi opplever at på kjøttvekta veier vi for lite til å ha noen betydning for storsamfunnet Rana.

Advarsel: Vi er ferdige med å gå rundt grøten og legge ting frem i milde ordelag i håp om at dere vil ta hensyn til de viktige momentene vi belyser. I fjor ga vi dere en 66siders utredning med kildehenvisninger, forskningsbaserte påstander, og det ble ikke tatt til etterretning for fem flate øre. Flertallet i kommunestyret verdiget oss ikke engang med en ordentlig forklaring for hvorfor helsen og oppvekstsvilkårene til våre barn ble nedprioritert. Igjen.

Dårlige vedtak på dårlig grunnlag

Vi mener det er svært kritikkverdig hvordan flertallet i kommunestyret har valgt å legge føringer for prosessen ved å vedta (16. juni 2025) at Skonseng skole skal legges ned før alle fakta er på bordet.

Vi mener det er svært kritikkverdig hvordan flertallet i kommunestyret har godtatt feilaktige grunnlag fra kommuneadministrasjonen som de så har brukt som grunnlag i sine vedtak. Disse er grundig belyst av Barnas stemme og FAU Storforshei, så vi bruker bare noen avsnitt på det som berører vår skole:

I forrige høringsrunde inneholdt sakspapirene fra administrasjonen et estimat på en økt reisetid på 20 minutter (én vei) for alle elevene tilhørende Skonseng skolekrets. Flertallet i kommunestyret vedtok 16. juni 2025 et intensjonsvedtak om å legge ned Skonseng skole, noe som så ble førende for videre utredninger. I nåværende høringsnotat har kommuneadministrasjonen medgitt at faktisk økt reisetid vil være omtrent 33 og 43 minutter, én vei. Disse ekstra minuttene, som tydeligvis ikke var gjeldende forrigerunde, utgjør en betydelig forskjell da de kommer ITILLEGG til en allerede lang reisetid.

I Rana Blad¹ kan vi lese følgende gjengivelse fra høringsnotatet 2025:

- Noen flere elever vil få skoleskyss fra Skonseng, men få vil få en betydelig lengre skolevei. Skoleskyssen må organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Det har vært et mål om at ingen skal ha mer enn 2.5 timer reisevei totalt. De elevene som får lengst skolevei vil kunne få opp mot to timer, avhengig av organiseringen av skysstilbudet.

Dette er feil. **ALLE** vil få en betydelig lengre skolevei da økningen er 14 km uansett valg. De med lengst skolevei vil få nærmere 50 % økning av reisevei, medianen (3 km) får en økning på 467 %, og de med kortest reisevei (under 1 km) vil få en økning fra 1 788 til 16 900 %. Dette er så latterlig høye tall at de gir nesten ingen mening. Skoleveien vil bli 170 ganger lengre for de barna med kortest reisevei i dag, nærmere 5,7 ganger lengre for barna med midlere skolevei, og 1,5 gang så lang for barna som i dag allerede har 3 mil til skolen.

Dette er ikke mulig. I dag transporteres enkelte barn med taxi inn til knutepunkt, og selv om taxi bryter fartsgrensen (som gjøres i dag) vil reisetid inn til knutepunktet være ca. 45 minutter.

Dette finner dere ut i høringsrunden for skolekretsgrenseendringer når skyss-tilbyder skal gi sin høringsuttalelse.

Dette viser gjeldende høringsnotat at ikke er tilfelle. Barna vil få 33-43 minutter økning i reisetid, som kommer oppå dagens 45 minutter reisetid til knutepunkt, som gir en total reisetid på nærmere 90 minutter én vei, som gir nærmere 3 timer total reisetid hver dag.

Vi mener at grunnlaget for intensjonsvedtaket var grovt feilaktig og kommunestyrets flertall må revurdere dette vedtaket nå når oppdatert informasjon foreligger. Lang skolevei er et svært viktig og tungtveiende moment når kommunen skal vurdere og avgjøre nedleggelse av nærskolene.

Hva dette vil medføre for barnas helse og livsløp er ikke vurdert av kommunen i barnerettighetsvurderingen, og det er ikke løftet frem som et viktig moment, verken av flertallet eller administrasjonen. Dette er uakseptabelt.

Reisetid

Vi mener det er uforsvarlig, og ikke akseptabelt, at 1.klassinger skal måtte reise 34-44 km én vei for å få grunnleggende utdanning. Dette gjelder ikke enkelte barn, men 15+ barn. Alle 120+ barna vil få over 45 minutter reisetid én vei. Det er verken forsvarlig eller akseptabelt at barn

¹ <https://www.ranablad.no/horingsnotatet-for-oppvekststrukturen-er-ute-elevne-som-far-lengst-skolevei-vil-kunne-fa-opp-mot-to-timer/s/5-42-1399400>

ned i 1. klasse skal sitte i buss 140-180 minutter hver dag. At samtlige barn tilhørende skolekretsen skal ha minst 90 minutter i buss hver dag.

Husk: Reisetid til skolen er ikke kun tiden i buss, men også tid til/fra busstopp og venting i skolegården.

Flertallet i kommunestyret har med sitt intensjonsvedtak om nedleggelse av Skonseng skole, og vedtak om negativ innstilling til etablering av privatskole, sagt at det er akseptabelt at 120+ barn får 45 min reisetid én vei, 40+ barn 60 min reisetid én vei og 15+ barn 75+ min reisetid én vei.

Det er akseptabelt at barna i løpet av barneskoleårene mister ytterligere fritid tilsvarende 2.4 ekstra skoleår, tid som må brukes stillesittende i buss. Dette er tid som kommer i tillegg til den reiseveien de har i dag, slik at totalt antall fulle skoleår brukt på buss blir:

	Total reisetid med buss én vei [timer]	Total reisetid pr skoledag [timer]	Antall skoledager i året	Antall år på barne-skolen	Antall timer på bussen med ny skolekrets	Antall skoledager dette tilsvarer, dersom en skoledag varer ca. 4.4 timer	Antall skoleår
Plurdalen	1,5	3	190	7	3990	906,82	4,8
Langvassgrenda	1,5	3	190	7	3990	906,82	4,8
Røvassdalen	1,5	3	190	7	3990	906,82	4,8
Minstenorm	0,75	1,5	190	7	1995	453,41	2,4
Gjennomsnittlig	1	2	190	7	2660	604,55	3,2

	Total reisetid med buss én vei [timer]	Total reisetid pr skoledag [timer]	Antall skoledager i året	Antall år på grunn-skolen	Antall timer på bussen med ny skolekrets	Antall skoledager dette tilsvarer, dersom en skoledag varer ca. 4.4 timer	Antall skoleår
Plurdalen	1,5	3	190	10	5700	1295,45	6,8
Langvassgrenda	1,5	3	190	10	5700	1295,45	6,8
Røvassdalen	1,5	3	190	10	5700	1295,45	6,8
Minstenorm	0,75	1,5	190	10	2850	647,73	3,4
Gjennomsnittlig	1	2	190	10	3800	863,64	4,5

Hvordan har dere i flertallet magemål til å påføre alle disse barna disse oppvekstsvilkårene?

Flertallet i kommunestyret har i prinsippet vedtatt at det er akseptabelt at barn bosatt i Korgen transporteres til Lyngheim for å få grunnskoletilbud. Dette er de reelle avstandene barn tilhørende Skonseng skolekrets nå får. Barn ned i 5 års alder vil kvalifisere til borteboerstipend.

Sett fra en annen vinkel: vedtaket om at 44 km én vei er akseptabelt for alle barneskolebarn baner vei for at det er akseptabelt å busse barna fra Flostrand til Båsmo, en avstand på 46 km.

I dag er den lengste reiseveien 30 km én vei, for at barn skal få grunnleggende utdanning. Den nye reiseveien er altså nærmere 150 % av dagens distanse, en økning på 50 % reisevei når vi allerede snakker milevis.

Sivilombudet behandlet i desember 2024 en klage på en avgjørelse i en sak som var behandlet hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark. Saken omhandlet skoleskyss Vestfold fylkeskommune hadde satt opp til en 7 åring som gikk på privat skole. Total reisetid pr dag var 2 timer og 25 minutt altså 85 minutt morgen og 60 minutt ettermiddag.²

Sivilombudet mente at reisetiden i denne saken på nesten halvannen time til skolen hver morgen i seg selv er en uforsvarlig belastning for en syvåring. Til dette kommer reiseveiens kompleksitet, med to transportbytter. Den samlede daglige reisetiden på om lag to og en halv time fremstår også som uforsvarlig lang for et barn på syv år. Ombudet konkluderte derfor med at reiseveien i saken samlet sett IKKE er forsvarlig.

Sivilombudet mente at statsforvalteren ikke hadde vurdert og redegjort godt nok for "barnets beste" og ba derfor statsforvalteren om å foreta en ny vurdering av saken med mer fokus på barnets beste.

Reisetiden i overnevnte sak er bemerkelsesverdig lik reisetiden barn fra ytterkantene i Skonseng skolekrets kan bli å oppleve dersom de skal sendes til Storforshei, Selfors eller Gruben.

Helse

Det er tydeligvis akseptabelt for flertallet i kommunestyret at 120+ barn må leve med økt risiko for livsvarige helseplager som følge av lang tid i buss, der det er dokumentert nedsatt kondisjon, svekket balanseevne og oftere ryggplager hos barn med skoleskyss sammenlignet med de som går/sykler til skolen, og mangelen på fysisk aktivitet ikke kan kompenseres for på fritiden. (Meir skyss - mindre helse, Nordlandsforskning)

Det er akseptabelt for flertallet i kommunestyret at barn ned i 5 års alder må tåle 45+ minutter i et ansvarsvakuum, der jungelloven rår og der uhell kan skje fordi blærekontrollen ikke er fullt utviklet. Disse bekymringene løftet barna selv fram i høringene, men de ble ikke hørt. Kommunen har ikke foreslått ett eneste avbøtende tiltak på dette.

Tilhørighet og fritidsaktiviteter

Det er akseptabelt for flertallet i kommunestyret at færre barn kan delta på fritidsaktiviteter og at færre barn får være en del av fellesskapet også utenfor skolen (Lisa gikk til skolen, Nordlandsforskning).

² <https://www.sivilombudet.no/uttalelser/skoleskyss-for-andreklassing-forsvarlig-reisevei-og-forholdet-til-barnets-beste/>

Hvor mange foreldre på Selfors eller Gruben tar seg tid til å kjøre opp til dalførene for å legge til rette for besøk? Det vil også bli vanskeligere for oss som driver skyss-virksomhet for egne barn, når transportetappen øker med 14 km én vei, og tiden blir 40+ minutter for å kjøre barnet én vei.

Allerede nå må barn i kretsen avslutte deltagelsen på aktiviteter i bysentrum fordi kjøringen blir for belastende for familien som helhet. Enn så lenge har vi et variert tilbud i nærmiljøet, men de frivillige som arrangerer dette vil ikke ha kapasitet når all energi går til den daglige logistikken hjem-bhg/skole-jobb-bhg/skole-matbutikk-hjem.

Nærmiljøskole – kun i navnet

Vi syns det er latterlig at barna er anbefalt å busses gjennom to andre skolekretser, inkludert en annen bydel, for å komme til sin nærmiljøskole. Rana kommune er virkelig best i klassen.

Sitat fra dokumentet Høringsnotat desember 2025 – 2. utkast:

«Nærskoleprinsippet er lovfestet i opplæringsloven. Innholdet i prinsippet har imidlertid endret seg noe i ny opplæringslov. Der hvor loven tidligere sa at elever har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest, er nå ordlyden endret til at elever har rett til å gå på en skole i nærmiljøet. Dette innebærer at kommunen i tillegg til å vektlegge nærhet, også kan ta hensyn til topografi, trafikkforhold, kapasitet på skolene, tilpasning til personal- og bygningsressurser, og at barn i samme nabolag får gå på samme skole. Nærskoleprinsippet tolkes altså ikke lenger utelukkende geografisk.»

Legg merke til denne setningen:

Dette innebærer at kommunen i tillegg til å vektlegge nærhet, også kan ta hensyn til **topografi, trafikkforhold, kapasitet på skolene, tilpasning til personal- og bygningsressurser**, og at **barn i samme nabolag får gå på samme skole**.

Så hvordan ivaretar anbefalingen av Gruben barneskole som nærmiljøskole for Skonseng- og Plurdalsbarna, disse aspektene:

Topografi: Gruben kunne kanskje vært tålelig som 'nærmiljøskole' dersom storsamfunnet ikke hadde plassert en flyplass midt i raskeste rute mellom barna og skolen, slik at skoleveien blir minst 5 km lengre og man må kjøre gjennom en annen bydel og to andre skolekretser for å komme dit.

Trafikkforhold: daglig busstransport av barn vil være i 45-90 minutter én vei, altså vil 5-6åringer få 180 minutter i buss daglig. Den økte trafikkbelastningen ved Gruben skole vil være minst to flere storbusser og økt personbiltrafikk slik at kommunen må investere noen millioner i å løse trafikale utfordringer som oppstår p.g.a. omstruktureringen.

Tilpasning til personal- og bygningsressurser: Kommunaldirektøren påstår i utvalgsmøtet 19.11.25 at Gruben barneskole har god kapasitet til å ta imot 60+ elever fra Skonseng. Men dette er i kontrast til hva de som bruker bygget i dag erfarer: ja, teknisk sett er det plass til de 60+ elevene, men da er

- klasserommene breddfulle med 28-30 elever
- det kan maks være 3 paralleller per trinn, dette vil sprekke i enkelte årskull
- administrasjonen sier selv det blir behov for å investere 5+ millioner for å romme de nye elevene ved skolen

Barn i samme nabolag får gå på samme skole: Alle forslag som legger ned Skonseng skolekrets splitter barna i nabolaget.

Storforshei skal styrkes som distriktssenter

Forslaget om å sende 2/3 av Skonseng skolekrets til Gruben fjerner også en betydelig andel av elevtallsgrunnlaget for Storforshei barne- og ungdomsskole, slik at ungdomsskoledelen forsvinner om få år. Da er barneskolen, og det faglige miljøet, så lite at "man ikke kan forsvare å bruke midlene på å opprettholde skolen bare for å redde bygda", da ryker barneskolen også, og barn ned i 5-6årsalder får 64 km skolevei én vei.

Rana kommune kan argumentere for å bygge gode skoler for alle barn, det er jug og forvrenging av sannheten.

Rana kommune, ledet av flertallet i kommunestyret, bygger et samfunn som svekker et livskraftig distrikt, svekker barnas tilgang på likeverdige utdannings- og oppvekstsvilkår, og styrker et classesamfunn der menneskene som sikrer tilgang på mat er mindre verdt enn forbrukerne på topp.

Takk til flertallet i kommunestyret som har tatt tøffe valg og valgt bort likeverdighet.

Vi reagerer også på at Rana kommune har selektert deler av Opplæringslovens §2-6 når de henviser til denne i sitt arbeid:

§ 2-6. Kva grunnskole eleven skal gå på

Elevane har rett til å gå på ein skole i nærmiljøet. Kommunen kan gi forskrift om skolekrinsar. Ved tildeling av skoleplass og fastsetjing av forskrift om skolekrinsar skal kommunen leggje særleg vekt på kva skole som ligg nærast heimen. Kommunen kan også ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten på skolane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skole.

Det som er valgt bort er setningen: Ved tildeling av skoleplass og fastsetting av skolekretsgrenser **skal** kommunen **legge særleg vekt på** hvilken skole som **ligger nærmest hjemmet**.

Hensikten med nærskoleprinsippet er blant annet å gi barna anledning til å skape eller fastholde holdepunkter i nærmiljøet, jf. NOU 1995:18 punkt 20.4.4.2. Et slikt holdepunkt er skolen. Det er derfor viktig at barna har en rett til å gå på skole i det som er deres naturlige nærmiljø. Dette vil også gi en hensiktsmessig organisering lokalt og forutberegnelighet for elever og foreldre, jf. NOU 1995:18 punkt

20.4.4.2. I vurderingen av hva som er nærskolene, er det derfor relevant å ta hensyn til ikke å dele opp elever fra ett bomiljø.³

Verken Storforshei eller Gruben er våre naturlige nærmiljø. I alle alternativer, foruten 0-alternativet, mister våre barn sitt viktigste holdepunkt i nærmiljøet.

Rana kommune gir ikke en hensiktsmessig organisering lokalt, og evner ikke å gi barn og foreldre en forutberegnelighet. Her mener vi kommunen igjen bryter retningslinjene:

*Alle foreldre skal få melding om hvilken skole barna har fått plass på når de skal begynne på første trinn. **Meldingen skal komme i god tid før skolestart.***⁴

Hva er god tid? Skolestarterne på Skonseng har fått sine innkallingsbrev med følgende notis nederst: *Vi gjør oppmerksom på at det, etter vedtak i kommunestyret i Rana kommune i mars, kan bli endringer i skolested for noen elever fra høsten 2026. De som blir berørt vil få nærmere beskjed når dette er avklart.*

Dette er useriøst av Rana kommune som skoleeier. Skal vi si til 5-6 åringer at «hei, dette er kanskje skolen du skal begynne på, vi vet ikke enda, kanskje er det en skole på andre siden av det fjellet eller på andre siden av den åsen. Vi får beskjed etter hvert.»

Vi er sinte, frustrerte og dypt triste over den usikkerheten kommunen har påført generasjoner av barn i denne kommunen! FY! Dette er elendig skoleforvaltning og skoleutvikling, av både administrasjon og flertall i kommunestyret.

Tilbake til hva er god tid? Vi vet jo ikke endelig skolekretsgrenser i mars? Disse skal så på høring, med en frist på 8 arbeidsuker? Så vi vet tidligst i mai. MEN så vil dette vedtaket bli påklaget til Statsforvalter og eventuelt videre til Sivilombudet, slik at man ikke vet endelige kretser før sommeren 2026. Dermed er det fullstendig uforsvarlig med iverksettelse av endringene f.o.m. høsten 2026.

Her må kommunestyrets flertall innse at denne ubehagelige saken blir en del av valgåret 2027, det er uforsvarlig og slemt å presse disse endringene gjennom på så kort tidsrom.

Skolestarterne bruker vanligvis å begynne å skoletilvenningen høsten før skolestart, men har ikke fått lov til dette i år siden strukturprosessen går sin skjeve gang. Hvor lenge før skal barna få begynne å bli kjent med sin nye skole?

Hvor lang tid skal laget rundt barna: foreldre, lærere og skoleledelse, få til å kjøre gode omstillingsprosesser for å bli kjent og skape trygge overganger? Vi rekker ikke å gjøre dette på det tidsrommet vi er blitt gitt.

3

https://www.udir.no/globalassets/upload/lov_regelverk/tolkningsuttalelser/1/narskoleprinsippet_skolegrenser_fmno.pdf?fbclid=IwY2xjawPIX0NleHRuA2FlbQlxMABicmlkETB4SkREVXFXU1NTUIBPUEJYc3J0YwZhchBfaWQQMjlyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHokxojKkdosKIC0yn_syWcJtgTAubrTYnXcWwhFzKLB8RAqtDPRjPhKupVMj_aem_p13ROBLY5sMo2dmz4kvHJw

⁴ <https://www.statsforvalteren.no/rogaland/barnehage-og-opplaring/grunnskule-og-vidaregaande-opplaring/rett-til-a-ga-pa-naraste-skole/>

Hvilken skolekrets ønsker vi å innlemmes i?

I prosessen i etterkant av kommunestyrets vedtak i juni har administrasjonen gjennomført en kartlegging av hvor elever ved nedleggelse av Skonseng skole ønsker å ha sitt skoletilbud. Kommunaldirektør for oppvekst, kultur og idrett påpekte at undersøkelsen har noen svakheter ved at det bare er rundt halvparten av foreldrene som har svart eller gitt tilbakemelding. Hun bruker resultatet til å påstå at undersøkelsen viser likevel klart at det ikke er noe entydig bilde hvor man ønsker at barna skal gå på skole, og at dette betyr at administrasjonen legger til grunn at det er delt hvor foreldrene ønsker at elevene skal gå.

Figur 4 – viser resultatene for skolevalg:

Her må vi, foreldregruppen på Skonseng, presisere at **vi er svært uenige i hvordan resultatet er tolket og brukt av kommunaldirektøren.**

Så få foreldre besvarte undersøkelsen fordi de ikke visste hva de ulike alternativene innebar, slik at det ble vanskelig å ta stilling til valget, og flere så ikke hensikten av å svare på undersøkelsen da kommunen kjører en skinnprosess uansett.

Dette ble tydelig da kommuneadministrasjonen fortsatte prosessen med å anbefale 2/3 av skolekretsen til Gruben og 1/3 til Storforshei.

Kun 2 av 28 familier ønsker seg til Gruben, ifølge undersøkelsen.

Halvparten ønsket seg til Selfors fordi det muliggjør deltagelse i arbeidslivet og gir barna tilgang på fritid, da Selfors ligger på arbeidsveien til majoriteten av familiene i skolekretsen. Gruben svarer ikke ut dette behovet i tilsvarende grad, da det er en omvei.

Vi anser dette for å være en manipuleringstaktikk fra administrasjonen for å få oss til å samle oss rundt alternativet «alle til Storforshei», slik at det blir en illusjon av at vi er hørt og bør være fornøyde med vedtaket. **VI BLIR ALDRI FORNØYDE MED UFORSVARLIG REISEVEI.** Vi kommer til å påklage alle vedtak til Statsforvalter, for her **bryter Rana kommune lovverket.**

Dersom vi godtar 2/3 Gruben blir Storforshei lagt ned om få år, og administrasjonens våte drøm om skole i høyblokk i sentrum blir enda et steg nærmere virkelighet. Vinn-vinn for administrasjonen og kommunestyrets flertall.

Dersom administrasjonen hadde åpnet for samarbeid og tatt imot tilbakemeldinger om utforming av undersøkelsen, ville den kartlagt at **minst 75 familier i Skonseng skolekrets ønsker å ha barna sine ved steinerskolen som skal etableres her.**

Dersom hele skolekretsen innlemmes med Storforshei barne- og ungdomsskole, der ungdomsskoleelevene fra Skonseng sokner til Storforshei, vil dette gi den mest robuste strukturen nord i kommunen. Barna på Heia vil sikres sin skole, barna fra dalførene vil få en reell nærskole og en forsvarlig reisevei, og Rana kommune får et rikere, mer allsidig skoletilbud som vil gjøre kommunen mer attraktiv for tilflyttere.

Ved å splitte opp Skonseng skolekrets og busse 2/3 av barna til Gruben forsvinner elevgrunnlaget til Heia, og den legges ned om få år.

Ved å la Plurdalsbarna gå til Gruben og resten til Heia, vil dere øke risikoen for utenforskap for disse barna betraktelig.

Ved å tvinge alle barna tilhørende 8615 på skole på Heia tvinger dere frem fraflytting eller reduksjon i antall hender i arbeidslivet, da dette medfører en økning på 6 mil i arbeidsvei hver dag for de foresatte. Alle i byen kan se for seg at de skal kjøre via SFO på Heia før og etter arbeid, dette er ekvivalent med hva dere anbefaler for oss på Skonseng da gjennomsnittet av oss allerede har nærmere 1 mil inn til E6, før vi kan kjøre til Storforshei eller sentrum.

En gjennomsnittlig dag for småbarnsfamilien tilhørende Skonseng skolekrets:

0530	Dagen starter, og alle må opp og komme gjennom morgenrutinen
0630	Alle forlater huset
0645	Levering i barnehage
0655	Kjøre opp til SFO
0710	Leverer på SFO
0720	Kjøre nedover til jobb
0740	Finne parkering, ankomme jobb, skifte til arbeidstøy
1545	Avslutte arbeidsdagen og forte seg til bilen
1615	Barnehagen stenger og man må være her minst 10 minutter før skal man rekke å være ute av døren før man pådrar seg bot
1630	SFO avsluttes på Storforshei, forhåpentligvis rekker man å hente barn som er her
1645	Coop Prix på Heia vil få økning i omsetning fordi man handler her på vei hjem
1710	Ankommer hjemmet og middagen kan lages
1800	Familien setter seg ned til middag
1900	Leggetid
	Barna fikk ikke delta på fritidsaktivitet, besøke venner eller leke før leggetid i dag også.

Her er det lagt opp til et stramt skjema mellom 0630 og 0740, det forutsetter at alt går på skinner, føret er bra og ingen barn trenger ekstra omsorg i overgangssituasjoner.

Skal vi rekke å gi barna gode oppvekstvilkår må flere familier redusere total arbeidsbelastning, og den mest lavtlønnede (ofte kvinnen) må redusere stilling. Dette medfører lavere økonomiske vilkår for den gjennomsnittlige familien i dette området, redusert likestilling, færre hender i arbeidslivet.

Har vi virkelig for mange skoler i Rana? Dette er en villet politikk fra flertallet i kommunestyret.

Prognosen for elevtallet i 2030, gitt i 2025, gir akkurat samme elevtall som Ranaskolen hadde i skoleåret 1992/1993. Da hadde vi 20 grunnskoler.

La oss trekke frem denne slageren igjen:

Dette innebærer at kommunen i tillegg til å vektlegge nærhet, også kan ta hensyn til **topografi, trafikkforhold, kapasitet på skolene, tilpasning til personal- og bygningsressurser**, og at **barn i samme nabolag får gå på samme skole.**

Topografien, trafikkforholdene og at barn i samme nabolag får gå på samme skole, taler alle for at barna tilhørende 8615 og 8630 er sentralisert så hardt det går. Vi er 7 skolekretser som har blitt to og skal nå bli én. Vi vet flertallet i kommunestyret er uenige i denne påstanden, all den tid vi «kun» er 240 elever. Men mener dere virkelig det er akseptabelt at barn ned i 1. klasse skal sitte i buss 2-3 timer hver dag? At noen barn på barneskolen skal måtte busses så langt og så lenge? Mener dere at det er vår egen feil fordi vi hadde tiltro til likeverdighet og ivaretagelse av alle barns oppvekstsvilkår, og turte å bosette oss der vi mente vi kunne gi barna våre gode liv? Nei, beklager, «alle kan ikke vente å ha skolen i gåavstand», sitert flere kommunestyrerepresentanter. Vi ventet faktisk ikke å ha skolen i gåavstand, vi ventet å ikke måtte sende barna på internatskole for å ha fritid. Vi bor tross alt bare 10-45 minutter fra bysentrum, når vi kjører direkte.

Angående kapasitet på skolene og tilpasning til personal- og bygningsressurser så har både Skonseng og Storforshei skole livets rett. Det er en politisk prioritering å legge ned skolene i kommunens to største skolekretser (i areal). Dette kunne vært unngått dersom kommunepolitikerne prioriterte bedre i investeringene i skolebygg, der de kun investerte i de bynære skolene, og dermed ga seg selv svært lite handlingsrom i årene som kommer når videre grep må gjøres.

Ikke bli sint på oss for at vi påpeker dette, bli sint på de som gjorde disse valgene og dermed ga dere et umulig handlingsrom.

Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstre og Venstre har vist at dere ikke evner å ivareta hele kommunen. Kun de områdene der velgerbasen er størst.

Avbøtende tiltak

- **Internatskole**

Dersom daglig skyss mellom elevens hjem og skole ikke er forsvarlig, plikter kommunen å tilby innlosjering, jf. opplæringsloven § 4-3. Kommunen skal sørge for losji og ha tilsyn med innlosjerte elever.

- **Romsligere SFO og barnehagetider for foreldrene i distriktet**, både Storforshei og Skonseng, slik at vi rekker arbeidstiden vår og ikke må gå ned i stilling for å få hverdagen til å gå opp.

F.eks. 0630-1700, vi skal tross alt rekke både SFO og barnehage, gjerne 14+ km fra hverandre, og jobb innen 0800.

- **Miljøarbeidere på skolebussene**

Dette mulige avbøtende tiltaket er nedfelt i opplæringslovens §4-2:

Elever som får skyss til og fra skolen eller skolefritidsordningen, har rett til reisefølge og tilsyn i ventetida før og etter opplæringa eller skolefritidsordninga dersom de trenger det.

Skal barn ned i 1. klasse bruke 90-180 minutter på buss hver dag krever vi foreldre at dette skjer med tilsyn fra voksne. Det er minst to busser dette er relevant for, dermed minst to miljøarbeidere som må lønnes for å bruke store deler av sin arbeidsdag på buss sammen med barna. 90-180 minutter sammen med barn og minst 100 minutter i tilreise morgen+kveld.

- **Kreve at busselskapet bruker busser med toalett**

Fra forrige runde med elevmedvirkning der flere elever ytret bekymring for uhell med så langt tid i buss.

Dog tror vi disse tiltakene er usannsynlige i økonomikommunen Rana, slik at vi foreslår følgende som vil være mer gjennomførbare innenfor kommunens stramme budsjetter:

- **Gode overgangsprosesser**

Når vedtak om fremtidig oppvekststruktur vedtas 16. mars, må det være 8 uker med høring på nye skolekretsgrenser. Dette betyr at vi tidligst vet hvor barna skal begynne på skolen i mai. Dette gir ikke nok tid til å samkjøre pedagogiske miljø, begynne skole-hjemsamarbeid, eller gi barna trygge overganger gjennom å bli kjent med hverandre før skolestart august 2026.

La barna få bedre overgangsprosesser ved å ta tiden til hjelp, begynn samkjøringen høsten 2026, og la foreldre bidra til overgangsprosessene ved å gjennomføre sosialtreff det kommende året, som et forarbeid til at vi skal starte opp ved nye skoler høsten 2027.

- **Tenk helhetlig i fadderordningene**

La barna som kommer fra Skonseng naturbarnehage få fadder blant de barna som de har begynt faddersamarbeidet med, de i 5. trinn skoleåret 2025/26. Noen av disse vil havne ved samme skole, uavhengig av valg av skolekretsgrenser.

- **Forebygg utenforskap ved å la barn som bor geografisk nært få komme i samme klasse**

Denne saken har to sider

1. Det kan være stigmatiserende å være en Plurdal-tung eller Skonseng-tung klasse på en bynær storskole. Det er *den* klassen.
2. Samtidig er det svært sårt ift sosialtilhørighet når det kommer til bursdager, sosialtreff og andre klassesitelselninger der det ene barnet alltid er den som ikke får være med de andre i sitt nærområde.

- **Samarbeid med lokalsamfunnet om å opprette en privatskole som balanserer omstillingsbehovet og levekårene til barna**

Rana kommune sparer 1.6 millioner i årlige FDV-utgifter ved å ikke drifte Skonseng skole, kommunen sparer 40+ millioner i investeringsbehov i resterende skolebygg + eventuelle renteutgifter dersom investeringene må finansieres ved lån.

De overføringene kommunen mister som følge av barna som velger privatskole følger barna og går direkte til skoledrift for det aktuelle barnet.

I dag drifter kommunen de fleste grunnskolene i Rana billigere enn de statlige overføringene de får for elevene i skolen, som er tenkt skal gå til skoledrift (136 500 kr per elev i 2026). Dette ser vi som et ran fra barna våre, all den tid de stadig må tåle forringelse av sine oppvekstsvilkår for storsamfunnet.

Snu på problemstillingen: For hvert barn som velger privat skolegang får kommunen lavere utgifter til skoledrift. «Tapet» kommunen har for barn i private skoler er marginalt, og veid opp mot fordelene ved et breiere, mer variert og desentralisert skoletilbud vinner kommunen.

Hvis målet til kommunen er å flytte midler fra bygg til folk, så er det dårlig butikk å gjøre endringer i skolekretsene som utløser behov for flere titalls millioner ekstra i bygginvesteringer. – minimer byggutgifter samtidig som barnas beste ivaretas

En etablering av en steinerskole lokalisert på Skonseng gir rikere skoletilbud til hele kommunen. Det har potensialet til å gi bedre rom i klasserommene i de bynære skolene, som gjør det enklere å drive variert og praktisk undervisning.